

S. Sayısı : 17

Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay uzatılması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları Raporları (1/467)

T. C.
Başbakanlık
Muamela Genel Müdürlüğü
Tetkik Müdürlüğü
Sayı : 71 - 400 6/1531

5 . VII . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye Anlaşmasının 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay süre ile uzatılması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 27 . VI . 1945 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Uzatmaya ait anlaşmanın 4582 sayılı kanun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 30 . VI . 1945 tarihli ve 3/2771 sayılı kararla onanmış olduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saraçoğlu

Gerekçe

Türkiye ile İsviçre arasında 4 Ağustos 1943 tarihinde Bern'de akit ve imza olunan Ticaret ve Tediye Anlaşması 1 Eylül 1944 tarihinde sona ermiş ve birinci defa 3/1766 sayılı kararname ile üç ay, ikinci defa 3/1983 sayılı kararname ile tekrar üç ay ve üçüncü defa 3/2341 sayılı kararname ile yeniden üç ay süre ile uzatılmıştır.

Bugünkü vaziyette her ne kadar iki memleket arasındaki mal sevkiyatı normal bir halde cereyan etmekte ise de yakında durumun tavazzuh edeceği ve münakalâtın gelişeceği düşünülerek İsviçre ile ticari mübadelelerimizin ve ödemelerin yeni bir anlaşma çerçevesi dâhilinde cereyan etmesinin muvafık olacağı esas olarak kabul edilmiş ve İsviçre Elçiliği ile vaki temas neticesinde yeni bir anlaşma yapılması için 1 Temmuz 1945 tarihinden itibaren Bern'de müzakeratın başlamasına karar verilmiş ve bu şart ve kayıt ile yeni anlaşmanın yapılmasına intizaren anılan anlaşmanın üç ay daha uzatılması hususunda Ticaret Bakanlığı ile mutabık kalmıştır.

İşbu anlaşma İsviçre Elçiliği ile 30 Mayıs 1945 tarihinde mektup teatisi suretiyle 1 Eylül 1945 tarihine kadar uzatılmış bulunmaktadır.

Milletlerarası ticari durum ve memleketimizin ihtiyaçları nazarı itibare alınarak yapılan bu anlaşma menfaatlerimize uygun görüldüğünden kabulve onanması Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/467
Karar No. 5

27 . XI . 1945

Yüksek Başkanlığa

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay süre ile uzatılması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 27 . VI . 1945 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Başkanlığım 5 Temmuz 1945 tarih ve 6/1531 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı ile gerekçesi Dışişleri bakanı da hazır olduğu halde incelenmiştir.

Günün icaplarına uygun görülen kanun tasa-

rısı aynen kabul edilmiş, yalnız Anayasa terimlerine uygun değişiklikler yapılmıştır.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Konya	İstanbul	Ağrı
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Ş. Esmer</i>	<i>R. R. Pasin</i>
Ankara	Elâzığ	Gümüşane
<i>Z. Yörüük</i>	<i>F. A. Aykaç</i>	<i>C. Selek</i>
Kocaeli	Manisa	Samsun
<i>N. Erım</i>	<i>H. Bayur</i>	<i>C. Bilsel</i>

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 1/467
Karar No. 8

6 . XII . 1945

Yüksek Başkanlığa

28 . XI . 1945 gününde Komisyonumuza gönderilen Başbakanlığım 7 . VII . 1945 gün 71/400 - 6/1531 sayılı yazısına bağlı Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 1 . IX . 1945 tarihine kadar uzatılması hakkındaki kanun tasarısı Komisyonumuzca incelendi.

Bu işle ilgili Ticaret Bakanlığımın memurunun verdiği açıklamadan uzatmanın yerinde olduğu anlaşıl原因 olarak tasarı aynen kabul edilmiştir.

Kamutaya arz edilmek üzere Yüksek Başkan-

lığa sunulmasına karar verildi.

Ticaret Ko. Başkanı	Bu Sözcü	Kâtip
Bilecik	Ankara	Ankara
<i>K. Gülek</i>	<i>A. Çubukcu</i>	<i>A. Çubukcu</i>
Diyarbakır	Kastamonu	Muş
<i>K. Şedele</i>	<i>H. Çoruk</i>	<i>K. Kotan</i>
Niğde	Ordu	Siird
<i>H. Utusoy</i>	<i>M. Yarımbıyık</i>	<i>E. Kılıçcioğlu</i>
Trabzon		Yozgad
<i>L. Yavuz</i>		<i>Z. Arkant</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye Anlaşmasının 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay süre ile uzatılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye Anlaşması ile merbutlarının yürürlüğünün sona erdiği tarihten başlayarak 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay süre ile uzatılması için İsviçre Elçiliği ile 30 Mayıs 1945 tarihinde teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan Adalet Bakanı
Ş. Saracoğlu R. Türel
Millî Savunma Bakanı
A. R. Artunkal

İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı V.
Hilmi Uran N. E. Sumer
Maliye Bakanı Millî Eğitim Bakanı
N. E. Sumer Yücel

Bayındırlık Bakanı
Sırrı Day

Ekonomi Bakanı
Fuad Sirmen

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. S. Konuk

Gümrük ve Tekel Bakanı
Suad H. Ürgüblü

Tarım Bakanı Ulaştırma Bakanı
Ş. R. Hatipoğlu A. F. Cebesoy
Ticaret Bakanı Çalışma Bakanı
R. Karadeniz Dr. S. Irmak

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN RAPORU

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay süre ile uzatılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşması ile ilişkilerinin yürürlüğünün sona erdiği tarihten başlayarak 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay süre ile uzatılması için İsviçre Elçiliği ile 30 Mayıs 1945 tarihinde teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 1 Eylül 1945 tarihine kadar üç ay süre ile uzatılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Dışişleri Komisyonunun 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dışışleri Bakanlığı
No : 11405/37

Ankara, 30 Mayıs 1945

Bay Elçi,

Federal Hükümetin yeni bir ticaret ve tediye anlaşması akdi gayesiyle 1 Temmuz 1945 tarihinde müzakerata başlamağa muvafakat ettiğine mütedair olarak Dışışleri Bakanlığı Ticaret Dairesine Ekselânsınızın yapmak lütfunda bulunduğu tebliği senet ittihaz ederek, Cumhuriyet Hükümetinin, 4 Ağustos 1943 tarihli Ticaret ve Tediye Anlaşması ve merbutlarının yürürlüğünü üç aylık bir devre için, 1 Eylül 1945 tarihine kadar, uzatmakta mutabık bulunduğunu Ekselânsınızın bilgilerine ulaştırmakla şeref kazanırım.

Yüksek saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Elçi.

Nurullah Sumer

Ekselâns,

Bay Etienne Lardy,
İsviçre Elçisi
Ankara.

İsviçre Elçiliği
N : 1134

Ankara, 30 Mayıs 1945

Bay Bakan,

İki memleket arasında yeni bir ticaret ve tediye anlaşmasının hazırlanmasına mütedair Ekselânsınızın bugünkü tarih ve 11405/37 sayılı lutufkâr tebliğlerine cevaben, Federal Hükümetin önümüzdeki 1 Temmuzdan itibaren Bern'de müzakerat icrası için mutabık bulunduğunu ekselânsınıza teyit etmekle şeref kazanırım. Hükümetim şimdiki 4 Ağustos 1943 tarihli Ticaret ve Tediye Anlaşmasıyla merbutlarının yürürlük süresini 3 ay, yani 1 Eylül 1945 tarihine kadar uzatmağa da muvafakat etmektedir.

En yüksek saygılarımı tekrar ederim, Bay Bakan.

Etienne Lardy

Ekselâns,

Bay Nurullah Esat Sumer,
Dışışleri Bakanı Vekili
Ankara.

